

Nyhedsbrev

Retspolitisk Forening – april 2022

Der er fokus på Grønland og diskrimination ved overrækkelsen af årets **KAFKAT** efter general-forsamlingen lørdag, **den 7. maj 2022**. Læs nærmere i pressemeddelelsen.

Bjørn Elmquist mener, at pressens **dækning af krisen i Ukraine er unuanceret**. Det kan du læse nærmere om i hans artikel "Endnu et forsømt forår".

For nyligt mistede vi et mangeårigt medlem af Retspolitisk Forenings bestyrelse, **Leif Hermann**. Du kan læse mindeordene her i nyhedsbrevet.

Michelle Pausgaard, stud.jur. skriver om, hvorfor hun har meldt sig ind i Retspolitisk Forening.

Noe Munck skriver kort om foreningens deltagelse i udarbejdelse af en **handleplan mod racisme og diskrimination i Københavns Kommune**.

KAFKAT, RPF's hæderspris

Nanna Knudsen modtager Retspolitisk Forenings hæderspris KAFKAT

Pressemeddelelse

Retspolitisk Forenings hæderspris, KAFKAT, uddeles i 2022 til Nanna Knudsen for hendes utrættelige indsats for at skabe forståelse mellem befolkningerne i Grønland og Danmark. "Med hensyn til racisme er grønlænderne stadig nederst i det triste hierarki," udtaler Nanna Knudsen.

Nanna Knudsen, der er født i Grønland og dansk gift, har hele sit voksne liv arbejdet for sine landsmænd, både i Grønland og i Danmark.

Nanna Knudsen har kæmpet for mellemfolkelig forståelse som underviser: hun har undervist danskere i grønlandsk, når danskere skulle arbejde i Grønland, og grønlændere i dansk, for at de bedre kunne klare sig i Danmark. Og samtidigt forklaret om samfundsindretningen begge steder.

Nanna Knudsen arbejder stadig efter sin pensionering i 2015 som tolk ved retssager. Den indsigt, hendes arbejde giver hende, er blevet en grundlæggende inspiration til at gøre opmærksom på diskrimination, der rammer hårdest på de svageste af hendes landsmænd - en diskrimination, som hun påtaler hver gang, hun møder den.

Der afvikles en paneldebat i forbindelse med overrækkelsen af KAFKAT:

**Hvorfor bliver vi ved med at diskriminere grønlænderne?
Og hvordan får vi det stoppet?**

fortsat fra s. 1

I panelet sidder:

- Nanna Knudsen
- Aaja Chemnitz Larsen, medlem af Folketinget for IA
- Susanne Jensen, bistandsværger koordinator, Det grønlandske Hus

Prisuddelingen sker den 7. maj kl. 14:30-17 i Mellemfolkeligt Samvirkes lokaler, Equality Room (bagerst i gården) Fælledvej 12, 2200 København N, hvor såvel presse som private er velkomne.

Endnu et forsømt forår

af Bjørn Elmquist, formand for Retspolitisk Forening

Nu var vi ellers ved at få styr på de problemer for vores demokratiske udfoldelser, som Corona'en det sidste par år har forvoldt, og så melder sig, Gud hjælpe os alle, nye voldsomme vanskeligheder: krisen omkring Ukraine og Rusland.

Alle de mange dødsopfre, mennesker på flugt, materielle ødelæggelser og vanvittig brug af resourcer, der ellers kunne bruges til klimaforbedringer og andet globalt velfærd er uafviselige, manifesterede konsekvenser. Dem kan ingen forsvare. Og lige så uundgåeligt bliver andre demokratiske værdier som ytringsfrihed og -adgang samt retten til fri information nødlidende.

"I Rusland er der kun én udlægning: det er Ukraines skyld"

I Ukraine: "det er Ruslands skyld"

En overskrift i et stort dansk dagblad for nogle uger siden lød "I Rusland kun én udlægning: det er Ukraines skyld...". Det ganske ubehagelige, men relevante spørgsmål, som melder sig, er, om det forholder sig meget anderledes i vores land og andre steder i den vestlige verden. Er vores udlægning, dog selvsagt med omvendt fortegn, væsensforskellig?

At man i Ukraine har en lige så entydig udlægning ("det er Ruslands skyld") ligger vel i sagens natur, men har vi andre formået at bevare en bedre balance?

Mit svar er, nej desværre. Ikke bare den offentlige debat, hvor meninger og vurderinger udtrykker holdninger, er unuanceret. Hvis der skulle være en enkelt person, der prøver f.eks. at påvise, hvorledes hensynet til det store russisksprogede og -sindede mindretal i Ukraine i årevis er blevet ignoreret helt uden indsigelse fra "os andre", er det for det første meget svært at få det synspunkt publiceret (ytrings adgang), og for det andet, hvis det virkelig sker, går den udskammende mobning straks i gang.

fortsættes s. 3

fortsat fra s. 2

Men på samme måde er informationerne om, hvad der sker af krigshandlinger og fredskontakter, fattig på nuancer, for nu at udtrykke det mildt. Og refereres der en sjælden gang information fra den anden part, er der masser af forbehold i form af citationstegn og ord som *angiveligt, påstår og hævder*.

Manglen på pluralisme gælder også i pressens valg af militær- og andre eksperter. Helt på linje med vores lands udenrigsminister ønsker man ikke at sætte sig ind og forstå Ruslands strategi og tænkning, hvilket jo i det mindste må siges ikke at være særligt klogt.

Et særligt kapitel er beskyldninger om krigsforbrydelser. Her har dansk presse og både officiel og gængs mening herhjemme lagt sig solidt i kølvandet på USA's præsident Bidens gentagne udsagn om, at Putin er en krigsforbryder og som sådan skal dømmes af Den Internationale Straffedomstol.

Det ville have været relevant i den sammenhæng at erindre om, at USA ikke selv har tilsluttet sig den ordning. Amerikanske politikere har i tyve år været enige om, at USA nok skal passe sin egen politik, og at en international domstol ikke skal retsforfølge amerikanere. Daværende præsident Clinton underskrev ellers det juridiske grundlag for domstolen, Romstatutten. Men den er aldrig blevet ratificeret af Kongressen. Da Trump var præsident, indførte han sanktioner mod domstolens chefanklager, fordi hun havde iværksat undersøgelser af mulige amerikanske krigsforbrydelser i Afghanistan og af israelske i de palæstinensiske områder. Disse sanktioner er dog nyligt ophævet af Biden-administrationen. Men Romstatutten, den er stadig ikke ratificeret.

Den slags dobbeltmoraliske holdninger og uforbeholden opbakning fra en samlet vestlig verden fremmer ikke udsigten til fredsftaler og mindelige ordninger, hvad der jo ellers rent faktisk er den eneste farbare vej til at slutte al den nød og elendighed, vi er vidne til.

Det ældgamle udsagn om, at sandheden altid er det første offer i en krig er...så sandt. Så sandt. Så sandt.

Mindeord for Leif Hermann (1941-2022)

*På vegne af Retspolitisk Forenings bestyrelse
Bjørn Elmquist og Noe Munck*

Retspolitisk Forening har med sorg erfaret, at Leif Hermann er afgang ved døden.

Leif Hermann har gennem en menneskealder været et aktivt og meget værdsat medlem af bestyrelsen for Retspolitisk Forening. Foreningen har kunnet trække på Leifs betydelige kapacitet som jurist og hans mangfoldige erfaringer med retspolitisk arbejde i og uden for Folketinget. Samtidig har det altid været en berigende oplevelse at arbejde sammen med Leif.

Foto: Skive Folkeblad

Leif blev cand.jur. fra Københavns Universitet i 1967 og arbejdede senere som seminarielektor ved Viborg Seminarium. Samtidig var han i en årrække medlem af byrådet i Skive, hvor han dengang boede.

Leif var medlem af Folketinget for Socialistisk Folkeparti fra 1984 til 1990, hvor han var ordfører for miljø- og retspolitik. I sit retspolitiske arbejde i Folketinget var Leif en vigtig aktør bag offentlighedsloven – nogle anser ham for at være arkitekten bag loven. I det hele taget herskede der i også andre partier stor respekt for hans arbejde i almindelighed og integritet. Leif deltog gerne i forlig, men han gik aldrig på kompromis med, hvad han principielt stod for. Som partilederen Gert Pedersen skrev til Leif: "For at være revolutionær skal man være optimist". De ord gjorde Leif i den grad til sine egne i kampen for den socialistiske humanisme. Leif bekendte sig som menneske og politiker til en række grundlæggende værdier: Retssikkerhed, lighed og menneskeret.

Vi kommer til at savne hans indsats som en engageret, indsigtssrig og livlig debattør og ikke mindst det medmenneskelige samvær med Leif.

"Fordi retssikkerhed og menneskerettigheder er for alle samfundets borgere"

af Michelle Pausgaard, stud.jur. og nyt medlem af RPF

Bestyrelsen har opfordret mig til at lave et lille skriv om mine bevæggrunde for at melde mig ind i Retspolitisk Forening.

Jeg er jurastuderende fra KU på 2. år af kandidaten, som jeg afslutter i december 2022. Gennem valgfag, frivillige aktiviteter som Justitia Akademi og Nordisk Processpil om Menneskerettigheder samt studiejobs hos Kriminalforsorgen, Sirius Advokater og nu på Institut for Menneskerettigheder, har jeg haft hovedfokus på borgeres møde med retssystemet, menneskerettigheder og retssikkerhed.

Efterhånden som jeg beskæftiger mig mere med retssikkerhedsmæssige problemstillinger, falder min tiltro til lovgivningsmagten, der hele tiden søger at gå til kanten af frihedsrettighederne og menneskerettighederne – og nu også indskriver procesrisiko ved kommende domme fra EU-Domstolen i lovforarbejder.

Lovgiver har bevæget sig af en glidebane af tiltag som f.eks. polititilsyn, opholdsforbud og kontaktforbud med sædelighedsforbrydere og terrordømte, hvor argumentet om borgernes "tryghed" og "retsfølelse" bærer retssikkerhedsmæssige betænkelige tiltag igennem lovgivningsprocessen. Jeg savner en mere evidensbaseret baggrund for lovgivning frem for en populistisk tilgang til flerdobbelte strafskærpelser på baggrund af enkeltepisoder. Da jeg arbejdede hos Kriminalforsorgen, så jeg på tæt hånd, hvordan stramninger i straffe- og straffuldbyrdslovgivningen påvirker fængselssystemet og de personer, der skal ud i samfundet igen efter endt straf.

Jeg har meldt mig ind i Retspolitisk Forening for at diskutere og være en del af et fællesskab, der sætter fokus på den politiske kurs vi ser i dag. Fordi retssikkerhed og menneskerettigheder er for alle samfundets borgere, fordi meget lovgivning helt grundlæggende mangler proportionalitet, og fordi vi skal kæmpe for at vinde begrebet "befolkningens tryghed" tilbage til også at omfatte tryghed til ikke at blive udsat for overgreb fra myndighederne – hvordan er jeg ikke helt sikker på.

Retspolitisk Forenings deltagelse i udarbejdelse af en handleplan mod racisme og diskrimination i Københavns Kommune

af Noe Munck, medlem af bestyrelsen i RPF

På initiativ af Frie Grønne, Danmarks nye venstrefløjsparti, besluttede Borgerrepræsentationen i København, at der skulle udarbejdes en handlingsplan for kommunens indsats mod racisme og diskrimination. Baggrunden var, at der var konstateret en udbredt racisme og diskrimination på grundlag af etnicitet, hudfarve og religion bl.a. i nattelivet, i den offentlige transport og på skoler, universiteter og andre uddannelsesinstitutioner. Dette forekom i mødet med politiet, boligmarkedet, boligsektoren, på de sociale medier og i det offentlige rum.

Som et led i udformningen af handleplanen nedsatte Københavns Kommune en referencegruppe bestående af udvalgte professionelle aktører og en række relevante NGO'er, herunder RPF. Gruppen holdt møde den 21.4.2022 på rådhuset, hvor jeg repræsenterede RPF. Aktiviteten foregik i en række arbejdsgrupper, der udarbejdede en lang række forslag til imødegåelse af den konstaterede racisme og diskrimination. Forslagene skal nu viderebearbejdes i kommunen inden den endelige vedtagelse i Borgerrepræsentationen.

Retspolitisk Forening afgiver mange høringsvar

Et af RPF's fokusområder er høringsvar. Man kan løbende følge med i høringsvarene på vores hjemmeside www.retspolitik.dk. Her lægger vi en lille omtale på forsiden og lægger selve høringsvaret ind under "Høringsvar 2022". Ældre høringsvar kan findes under "Arkiv".

Vi vil rigtig gerne være flere til at besvare høringerne. Er du interesseret i at deltage – inden for det område, der har din interesse – kan du skrive til sekretær@retspolitik.dk.

Vil du vide mere – besøg vores hjemmeside

www.retspolitik.dk
eller [følg os på Facebook](#)